

Högländets samordningsförbund

Projektbeskrivning
Supported Employment (SE) –
fortsättning

Projektperiod 2018-01-01 – 2020-12-31

Innehåll

1. Utgångspunkter	3
2. Bakgrund till fortsatt projekt.....	3
3. Syfte och mål	4
Syfte.....	4
Mål.....	4
4. Målgrupp	4
5. Projektid	4
6. Jämställdhet	5
7. Metod	5
8. Organisation och finansiering.....	6
Styrelsen:.....	6
Beredningsgruppen:.....	6
Finansiering:	6
Chefer på kommunnivå:	6
Anställning av coacher:	6
Coacher:.....	6
Samverkansgrupper:	7
Utbildning:.....	7
9. Uppföljning	7
10. Bilaga	8
Supported Employment	8

1. Utgångspunkter

- Insatserna inom den finansiella samordningen ska avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och ska syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.
- Finansiell samordning ska ses som en möjlighet till kompletterande insatser utöver de ordinarie uppgifter som myndigheterna/parterna ansvarar för.
- Samarbete runt individen kan beröra två eller flera parter. Det innebär alltså inte att alla samverkande parter alltid måste vara berörda.
- Villkoren för att få insatser inom ramen för finansiell samordning är att individen har ett klart behov av samordnade insatser från flera rehabiliteringsaktörer.

2. Bakgrund till fortsatt projekt

Projektet *Jobb i stället för aktivitetsersättning* startade 2011. Höglandets samordningsförbund finansierade sex coacher på vardera 50 % som arbetade utifrån metoden Supported Employment (SE) i samtliga Höglandskommuner. Arbetet skedde tillsammans med övriga myndigheter och organisationer i en SE-grupp. Under 2014 dubblerades projektets omfattning till 6 tjänster på vardera 100 % som fördelas mellan kommunerna.

Den primära målgruppen för projektets verksamhet var personer mellan 19-29 år som uppbär eller riskerar att få aktivitetsersättning och som behöver stöd att etablera sig på arbetsmarknaden. Dessutom ingår i målgruppen unga som inte har kunnat etablera sig på arbetsmarknaden eller börjat studera och som har någon form av "psykiatriska problem" som kan vara mer eller mindre väl diagnostiserade.

I varje deltagande kommun finns en SE-grupp bestående av SE-coacher samt representanter för Försäkringskassa, Arbetsförmedling och psykiatriska kliniken i Region Jönköpings län. De träffas varje månad för att aktualisera och följa upp deltagare i projektet. Försäkringskassan föreslår till SE-gruppen de personer med aktivitetsersättning som de anser ska ingå i projektet. Övriga deltagare i SE-gruppen har också möjlighet att anmäla lämpliga deltagare. Urvalet sker i samråd mellan medlemmarna i SE-gruppen.

Enligt projektbeskrivningen ska SE-coacherna arbeta med minst 20 personer/heltidstjänst. I arbetet ingår att finna lämpliga arbetsplatser för personer som ingår i målgruppen och att sedan, tillsammans med arbetsgivare och arbetskamrater och myndigheter, ge det stöd som fordras för att den enskilde individen ska bli anställd. Stödet ska ges även kunna ges efter en anställning till dess att personen och hans arbetsgivare bedömer att ytterligare kontakt inte är nödvändig.

Projektets målsättning var att 120 deltagare ska vara inskrivna från mitten av 2015 och framåt. Målsättningen var att 35 % av de individer med aktivitetsersättning som skrivs ut ur projektet ska ha erhållit arbete, vara arbetssökande eller studera.

Johanna Gustavsson och Emelie Andersson från stiftelsen Activa gjorde en utvärdering av projektet under början av 2017. Styrelsen fick en delrapport i mars 2017 och utifrån den togs beslutet att fortsätta med det påbörjade arbetet till och med 2020-12-31. Beredningsgruppen fick i uppgift att göra en ny projektbeskrivning, som lämnas till styrelsen i september 2017.

3. Syfte och mål

Syfte

Projektet har som huvudmål att stödja personer som har svårigheter att etablera sig och upprätthålla en anställning på den öppna arbetsmarknaden på grund av funktionshinder, psykisk ohälsa eller missbruksproblematik.

Mål

Målsättningen är att 35 % av de deltagande personerna som skrivs ut ur projektet varaktigt ska kunna upprätthålla ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller studera.

Varje person som befinner sig utanför den öppna arbetsmarknaden genererar kostnader för den offentliga sektorn och bidrar till en känsla av utanförskap hos individen. Detta innebär att alla som kan etablera sig på den öppna arbetsmarknaden leder till vinster för både individen och samhället.

4. Målgrupp

Projektets målgrupp är personer som har svårigheter att etablera sig och upprätthålla en anställning på den öppna arbetsmarknaden på grund av:

- funktionshinder
- psykisk ohälsa
- missbruksproblematik

I första hand läggs fokus på unga (19 – 29 år) som har eller riskerar att få aktivitetsersättning.

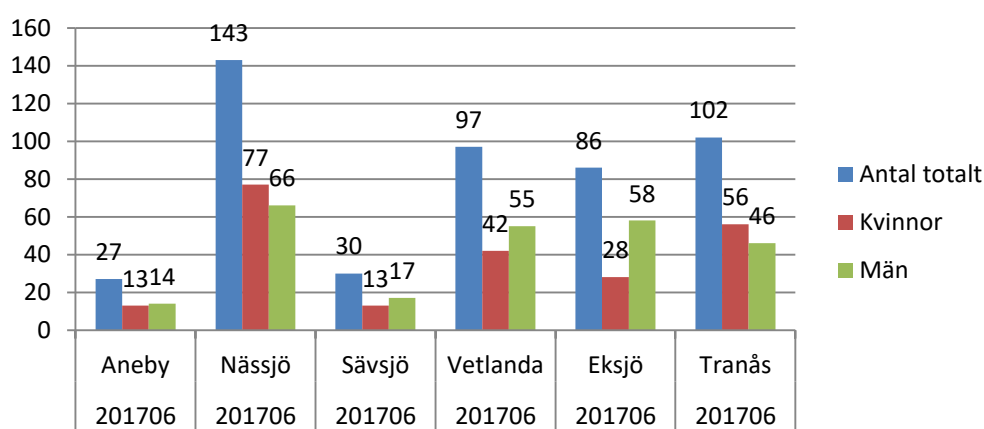
5. Projektid

Projektet sträcker sig mellan 2018-01-01 – 2020-12-31.

6. Jämställdhet

De finns inte mycket forskning kring könsaspekter och SE. De få forskningsresultat som finns tyder på att effekten av SE-metoden fungerar bäst på män. De empiriska erfarenheterna från föregående projekt på Högländet visar däremot ingen skillnad i hur många män eller kvinnor som blir hjälpta av SE-projektet. I några kommuner finns det fler män med aktivitetsersättning i några finns det fler kvinnor vilket gör att antalet deltagande män och kvinnor kan variera mellan kommunerna. Detta gör också att antalet kvinnor och män som får arbete genom deltagande i projektet varierar.

I juni 2017 visar statistik från Försäkringskassan följande fördelning av män och kvinnor som har aktivitetsersättning i SVANTE-kommunerna.

Det finns ingen samlad statistik kring de övriga målgrupperna, varken antal eller könstillhörighet.

Det är enbart motivation till arbete som utgör grund för att skrivas in i SE-projektet, inte könstillhörighet.

7. Metod

Metoden som används är Supported Employment. (se bilaga)

Högländets samordningsförbund har genomfört utbildningar i metoden Supported Employment (SE) och det finns utbildade coacher i de deltagande kommunerna. Jobbcoacherna ska använda SE-metoden och målet är att arbeta med cirka 20 personer/heltid.

Den enskildes vilja/motivation att arbeta är det enda kravet för att få tillgång till stödet.

Stödet i SE ska ges i en arbetssituation på den reguljära arbetsmarknaden och inte i särskilda verksamheter eller träningsverksamheter.

Stödet i SE är inte tidsbestämt utan ska ges så länge personen behöver det. Målet är att kunna varaktigt upprätthålla ett arbete.

SE-coachen ska vara ett stöd för både arbetsgivare och arbetstagare/projektdeltagare.

8. Organisation och finansiering

Styrelsen:

Styrelsen för Högländets samordningsförbund är beslutande organ i projektet.

Beredningsgruppen:

Beredningsgruppen är styrgrupp för projektet och ansvarar för den löpande utvecklingen av arbetet och för att arbetet utförs enligt metoden Supported Employment. Beredningsgruppens medlemmar ska på kommunnivå följa de olika jobbcoachernas deltagarantal över tid och utifrån detta ta initiativ till eventuell omfördelning av resurserna.

Finansiering:

Bidraget från samordningsförbundet ska bara användas för lönekostnader för jobbcoachen.

Kommunerna får själva stå för kostnader för kontorsrum, utrustning m.m.

Från 2018-01-01 – 2020-12-31 beräknas förbundet bidra med cirka 3 800 000 SEK/år.

Tjänsterna fördelas mellan de deltagande kommunerna.

Chefer på kommunnivå:

Cheferna för coacherna i kommunerna ansvarar för att verksamheten följer de direktiv som styrelsen och beredningsgruppen beslutar om. De intygar skriftligt, varje halvår, att verksamheten bedrivs enligt projektbeskrivningen och är utöver ordinarie verksamhet.

Anställning av coacher:

Anställningarna görs av respektive kommun i enlighet med de regler och praxis som kommunerna har. Samarbete mellan kommuner och/eller region kring speciella kompetenser uppmuntras.

Coachers:

Jobbcoacherna ska använda SE-metoden och målet är att arbeta med cirka 20 personer/heltid. Personerna kan befinna sig i olika faser i arbetet att gå från ”utanförskap” till att få en anställning. Även efter anställning bör kontakt med personen och hans arbetsgivare finnas kvar.

Personer som aktualiseras men, av olika skäl, inte är motiverade för arbete skrivs in i projektet när motivation finns.

Motivationsarbetet kan bedrivas inom annan verksamhet i kommunen eller på arbetstid som inte bekostas av SE-projektet.

Samverkansgrupper:

SE-coacher och representanter för Försäkringskassa, Arbetsförmedling och region Jönköpings län utgör kommunvisa SE-grupper som träffas varje månad.

Vid detta möte diskuteras vilka nya personer som kan bli aktuella som deltagare i projektet och vilka som avslutas/fasas ut för att de har fått arbete.

Dessutom diskuteras hur det går för redan inskrivna deltagare och de som inte är motiverade till arbete kan slussas vidare till annan verksamhet.

Alla deltagare i mötet kan föreslå personer som kan inkluderas i projektet. Om inte gruppen kan enas om vilka som ska ingå i arbetet går denna fråga vidare till respektive chef i kommunen. Formella beslut om placering i åtgärd ska även fortsättningsvis fattas av den myndighet som ska fatta det aktuella beslutet.

Representanternas chefer ska ge förutsättningar för att representanterna kan närvara vid SE-möten.

Det kommer eventuellt att finnas behov av att bjuda in fler personer till nätverksträffar när målgruppen har utökats eftersom det kan krävas olika handläggare från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Länsnätverket för SE-coacher träffas två gånger/termin och innebär erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och ger även möjlighet till handledning.

Utbildning:

Höglandets samordningsförbund anordnar utbildning utifrån de behov som finns. Delar av kostnaden för utbildning betalas av respektive deltagares arbetsgivare.

9. Uppföljning

Uppföljning på individnivå görs genom rapportering i SUS (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet).

Varje kommun har ansvar för att de deltagande SE-coacherna har fungerande inloggning till SUS-systemet.

Ekonomisk uppföljning och rapportering i övrigt kring hur projektet utvecklas meddelas till och sammanställs av förbundschefen för vidare information till beredningsgrupp och styrelse. Av uppföljningen ska framgå vilken typ av ersättning som personerna har före, under och efter projektdeltagandet och vilken sysselsättning individerna har när de inte längre deltar i projektverksamheten.

En extern utvärdering av projektet ska göras under första delen av 2020.

10. Bilaga

Supported Employment

Supported Employment (SE) är en metod för att arbeta med personer med funktionsnedsättning och personer som har en utsatt eller missgynnad situation, så att de kan få/ återgå till, och behålla en anställning på den öppna arbetsmarknaden. På svenska översätter man ibland SE till Individuellt stöd i arbete. Metoden bygger på den s. k ”placera, träna, behålla”-modellen (utifrån engelskans ”place, train and maintain”), där företrädesvis all upplärning och träning ska ske på den arbetsplats där individen ska arbeta. Detta arbetssätt har sin grund i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

SE består av en fem-stegsmodell. Här följer en beskrivning av innehållet i varje steg. De olika stegen kan ha olika rubriknamn i Sverige men innehållet ska överensstämma med beskrivningen nedan:

Överenskommelse med klient

Överenskommelse med klient² är det första avgörande steget i SEs femstegsmodell. Den initiala processen med en överenskommelse är betydande för att kunna gå vidare till steg två. Syftet med steg ett är att säkerställa att personen har korrekt information och kunskap om SE, för att denne ska kunna göra ett informerat val utifrån om han eller hon vill använda just SE-modellen för att komma ut i arbete. Ytterligare ett syfte med steg ett är att skapa samförstånd mellan den arbetssökande och arbetscoachen, för att bygga ett lämpligt nätverk i syfte att hitta ett för individen anpassat arbetssätt.

Yrkesprofil

Yrkesprofil är det andra steget i SE. Den motsvarar i stort det många känner igen som kartläggning. Namnet Yrkesprofil ger en tydlig indikation på vad målet med kartläggningen är. Individens mål är att få en anställning och att bli en yrkesarbetande med avtalsenlig lön på den öppna arbetsmarknaden. Med olika tekniker kartlägger arbetscoachen främst personens resurser, önskemål och stödbehov för att på bästa sätt kunna hitta ett för individen anpassat arbete och sedan matcha mot en arbetsgivares behov av arbetskraft.

Jobsökande/Hitta arbetsplats

Jobsökande är det tredje steget i metoden. I detta ingår att marknadsföra SE som ett koncept gentemot arbetsgivaren.

Jobsökande kan beskrivas som en praktisk förlängning av yrkesprofilen. Med utgångspunkt från individens önskemål och stödbehov görs studiebesök och eventuellt s.k. ”Job tasting” (=förlängt studiebesök) på olika arbetsplatser. Studiebesöket utvärderas, och tillsammans kommer arbetscoachen och den arbetssökande fram till lämplig arbetsplats för tidsbestämd arbetsprövning, där målet i slutändan skall vara anställning.

I processen att hitta ett jobb ingår också att arbetscoachen, för att kunna göra rätt matchning, gör s.k. arbetsplatsanalys, d.v.s. undersöker arbetsplatsens utformning och krav i förhållande till individens önskemål, behov, kunskap och erfarenhet.

Arbetsgivarengagemang

Arbetsgivarengagemang - det fjärde steget i metoden, innefattar att arbetscoachen ger stöd inte bara till individen, utan också till arbetsgivaren. Detta innebär regelbundna uppföljningar och utvärderingar med båda parter på arbetsplatsen. Det är väsentligt att både individ och arbetsgivare "tjänar på" arrangemanget, och att det innebär en s.k. "win-win" situation.

Stöd på & utanför arbetet

Det femte och sista steget i metoden handlar om hur man ger ett personligt stöd under introduktionen och i fortsättningen på arbetsplatsen. Stödet som ges riktas både till personen som är på väg mot en anställning och till arbetsgivaren och arbetskamraterna. Stödet kan ges både på arbetsplatsen och utanför arbetet. Ett exempel på stöd utanför arbetet kan vara att hjälpa till att klara resor till och från arbetet. Stödet kan vara mycket omfattande, där en arbetscoach närvarar hela dagar på arbetet, eller relativt litet, där stödet ges genom flera regelbundna uppföljningar varje månad. Stödet ges under tiden personen tränar för att kunna bli anställd, men ska också ges vid behov även efter att man blivit anställd. Då stödet utformas utifrån personens behov, kan det även innebära en karriärplanering eller deltagande i nätverksarbete.

Källa:

Svenska föreningen för Supported Employment – nedladdad 2018-07-18
<http://www.sfse.se/foreningen/metodarbete/supported-employment/>